

“วงเลี้ยวร่วม” ... ต้องมีระยะพอควร เพื่อความปลอดภัยของผู้ใช้ทาง !

คดีปกครองที่จะนำมาเล่าสู่กันฟังในฉบับนี้ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการใช้อำนาจของราชการส่วนท้องถิ่น ในการดำเนินการปรับปรุงถนนหนทางและเทคอนกรีตสำหรับจัดทำทางเลี้ยวเข้าซอย (ปีกถนนส่วนเชื่อมทางร่วมหรือทางแยกหรือหูช้าง) โดยมีระยะความกว้าง 1.50 เมตร แต่เจ้าของบ้าน (ผู้ฟ้องคดี) ที่อยู่บริเวณหัวมุมถนนเห็นว่า เป็นระยะที่กว้างเกินไปและรูก้าทางเท้าหน้าบ้าน ทำให้บ้านของตนมีความเสี่ยงที่จะได้รับอุบัติเหตุจากยานพาหนะที่สัญจรไปมา

ผู้ฟ้องคดีจึง ได้คัดค้านและร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ซึ่งต่อมาสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ก็ได้สั่งการให้ผู้ถูกฟ้องคดี (เทศบาลตำบล) ปรับแก้ทางเลี้ยวให้มีความกว้างเหลือเพียง 0.50 เมตร

แต่ผู้ถูกฟ้องคดี ไม่ดำเนินการใด ๆ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองขอให้มีการพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีปรับแก้รูปแบบทางเลี้ยวให้แคบลง

ข้อเท็จจริงในคดีนี้คือ ผิวจราจรบริเวณชอกกลางตลาดเกิดการชำรุด ผู้ถูกฟ้องคดีจึงได้ดำเนินการก่อสร้างปรับปรุงถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ขนาดผิวจราจรความกว้างเฉลี่ย 3 เมตร เขตทางกว้าง 6 เมตร ความยาวประมาณ 79 เมตร และความหนาประมาณ 0.15 เมตร บริเวณทางเท้าสาธารณะทั้งสองด้านของถนนกว้าง 1.5 เมตร

โดยบริเวณที่พิพาทอยู่หน้าบ้านของผู้ฟ้องคดี สภาพเดิมเป็นปีกถนนๆ สำหรับรถเลี้ยวและอยู่ในเขตทางเท้าสาธารณะ ขนาดความกว้าง 1.5 เมตร

ผู้ถูกฟ้องคดีชี้แจงว่า ขณะทำการรื้อผิวจราจรของถนนหลัก พื้นที่บริเวณพิพาทเกิดการแตกร้าว จึงได้รื้อปีกถนนๆ เดิมเพื่อก่อสร้างใหม่ และหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีได้ร้องขอให้ปรับทางเลี้ยว ผู้ถูกฟ้องคดีก็ได้เชิญผู้ฟ้องคดี และประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณดังกล่าวประชุมร่วมกันเพื่อหาข้อสรุป อีกทั้งได้ประชุมกับฝ่ายที่เกี่ยวข้องและกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาคือได้แย้งของผู้ฟ้องคดีแล้ว

ประเด็นปัญหาในคดีนี้ คือ การเทคอนกรีตสำหรับทำปีกถนนๆ ควรจะมีขนาดความกว้างเท่าไร ? และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีเทคอนกรีตขนาดความกว้าง 1.5 เมตร จะถือว่าเป็นระยะที่พอสมควรหรือเหมาะสมหรือไม่ ?

โดยมาตรา 50 (2) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ประกอบมาตรา 16 (2) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดให้เทศบาลมีหน้าที่จัดให้มีและบำรุงรักษาทางบกทางน้ำ

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อถนนชอกกลางตลาดมีสภาพผิวจราจรชำรุด การที่ผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการปรับปรุงถนนเพื่อความสะดวกและปลอดภัยของประชาชนได้ดำเนินการก่อสร้างปรับปรุงถนนสายดังกล่าว จึงเป็นการกระทำตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายบัญญัติไว้

เมื่อบริเวณที่พิพาทสภาพเดิมมีขนาดความกว้างประมาณ 1.50 เมตร อยู่แล้ว แต่ผู้ถูกฟ้องคดีได้ทำการรื้อบริเวณดังกล่าวออก เนื่องจากเกิดการชำรุดในระหว่างการทำผิวจราจร ประกอบกับถนนที่ทำการปรับปรุง รวมทั้งบริเวณพิพาท อยู่ภายใต้เขตทางสาธารณะ อีกทั้งขนาดของถนนที่มีความกว้าง 3 เมตร การเทคอนกรีตเชื่อมถนนจุดพิพาทดังกล่าว จึงเป็นระยะที่พอสมควรในหลักการที่จะทำให้การขับขี่ยานพาหนะในมุมเลี้ยวไม่อยู่ในสถานะเลี้ยวหักศอก เมื่อเทียบกับระยะที่ผู้ฟ้องคดีต้องการ ในขณะที่ความหนาเฉลี่ยของถนนคอนกรีตเสริมเหล็กอยู่ที่ 0.15 เมตร ซึ่งถือเป็นความสูงต่างระดับที่หากก่อสร้างปีกถนนเชื่อมทางที่แคบเกินไปโอกาสที่การขับขี่ยานพาหนะตกขอบถนนบริเวณพิพาทจะสร้างความเดือดร้อนเสียหายและไม่ปลอดภัยต่อประชาชนรวมทั้งผู้ฟ้องคดีได้มากกว่า

ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้ปรับปรุงถนนคอนกรีตเสริมเหล็กโดยเทคอนกรีตเป็นปีกถนนส่วนเชื่อมทางร่วมหรือทางแยกหรือหูช้าง ขนาดความกว้างประมาณ 1.5 เมตร จึงเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.467/2558)

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดได้วางบรรทัดฐานการปฏิบัติราชการที่ดีในเรื่องการใช้อำนาจของฝ่ายปกครองในการพิจารณาดำเนินการเรื่องใด ๆ ซึ่งนอกจากจะต้องพิจารณาว่ามีกฎหมายให้อำนาจในเรื่องนั้นแล้ว ฝ่ายปกครองยังจะต้องพิจารณาและดำเนินการให้เป็นไปตามหลักการหรือมาตรฐานการก่อสร้างและเทคนิควิธีที่เกี่ยวข้องอีกด้วย นอกจากนี้หากการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใดมีผลกระทบต่อเอกชน ฝ่ายปกครองจะต้องชั่งน้ำหนักระหว่างประโยชน์สาธารณะกับความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับเอกชน อีกทั้งต้องรับฟังและชี้แจงเหตุผลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อหาข้อสรุปและกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน ดังเช่นคดีนี้เมื่อเทศบาลได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และคำนึงถึงความปลอดภัยแก่ผู้ใช้รถใช้ถนนรวมถึงรับฟังผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายแล้ว การดำเนินการใด ๆ ที่เกิดขึ้นก็ย่อมเป็นไปอย่างถูกต้องและชอบด้วยกฎหมาย ครับ !...

นายปกครอง
